

MAISEMAN KEHITYSVAIHEITA

Rakennettu tilanne 1700-luvun lopulla

1700-luvun lopulla meren rantaviiva oli nykyisestä sijainnistaan huomattavasti idempänä ja nykyinen uimarannan alue (Koivuluodonpuisto) oli mantereesta erillisenä saarena. Taimon kylätontin (myöhemmin Alitaimon ja Ylitaimon kantatalojen) yhteys rantaan sijaitsi nykyisen Taimonrannankadun viereisen pienen kallioalueen luona. Rannassa oli laituri ja ilmeisesti venevaja/uimahuone. Tämän tieyhteyden peruja lienee nykyinen Venerannanpolku.

Ote isojakokartasta 1788 (Kansallisarkisto).

Rakennettu tilanne 1900-luvun alussa

1900-luvun alussa rantaviiva oli jo siirtynyt länteen päin siten, että uimarannan alue oli kiinni mantereessa. Kantatalojen venerannan ohelle oli muodostettu tieyhteys nykyiselle uimarannalle, molemmat rantapaikat oli muodostettu isojaon täydennyksessä yhteisalueiksi.

Ote isojaon täydennykskartasta 1912 (Kansallisarkisto). Nykyisen uimarannan alueen eteläosassa on rakennettuna laituri.

Rakennettu tilanne 1950-luvun alussa

Santavuoren huvilatontti on muodostettu 23.2.1946 (Lähde MIP) ja rakennus ja siihen liittyvä rantasauna on rakennettu paikalleen ennen vuotta 1954. Alla olevassa ilmakuvassa nähdään että kantatalojen veneranta on jäämässä sisämaahan, ranta on mataloitunut ja heinittynyt. Rantayhteys nykyisen uimarannan luota, Santavuoren pohjoispuolelta on muodostumassa ensisijaiseksi ja Koivumäentie on muotoutunut nykyiselle paikalleen. Santavuoren ohella 1954 ilmakuvassa nähdään saman ajan asuinrakennuksia Koivumäentien varrella ja uimarannan koillispuolella, molemmat rakennukset on korvattu myöhemmin uusilla.

Ilmakuva vuodelta 1954 (Maanmittauslaitos). Santavuoren kiinteistöön kuuluu huvilarakennus ja rantasauna sen eteläpuolella, saunan edessä on laituri.

Nykytilanteen kuvaus

Santavuoren rakennus sijaitsee puuston keskellä, kallioiden saarekkeen korkeimmalla kohdalla (maaston korkotaso noin +6,0) rintama kohden länsi-lounasta. Rakennuksen umpikuistin luota johtaa puuportaat lännen puoleiseen rantaan, jossa on uimalaituri. Rakennuksen eteläpuolella on hiekkaranta ja noin 10 m päässä rantaviivasta on entisen rantasaunan jäänteitä (betoniperustukset). Rakennuksen länsi-luoteispuolella on paljaskallioita, ranta on hiekkapohjaista ja kallioiden ranta-alueella kasvaa maisemallisesti arvokkaita mäntytyyppejä. Taimonrannkadulta johtaa pihatie rakennuksen itäpuolelle ja toinen tie johtaa uimarannalle, tulotien varrella on muutamia pukeutumiskoppeja.

Näkymä uimarannalle johtavalta tieltä.

Taustalla Santavuoren rakennuksen kohdalla oleva uimalaituri.

RAKENNUSTIEDOT

<i>Käyttötarkoitus:</i>	Huvilarakennus. Nykyisin rakennuksen pohjoispäädyssä on uimareiden pukeutumis-, wc- ja suihkutilat. Eteläpäädyn huonetilat sekä yläkerros ovat partiolaisten kokoontumistiloina, eteläpäädyn edustalla, puuaidalla rajattu piha-alue on myös partiolaisten käytössä.
<i>Rak.aika:</i>	1957 MIP:n mukaan, mutta rakennus esiintyy jo vuoden 1954 ilmakuvassa, eli lienee rakennettu ennen vuotta 1954 (vuosien 1946-1954 välillä).
<i>Suunnitt., rak.</i>	-
<i>Kerrosluku:</i>	1 + vajaa ullakkokerros ja kellari
<i>Perusta:</i>	Betoni, valettu.
<i>Runko:</i>	Puurunko (rankorakenne ?)
<i>Kattomuoto:</i>	Satulakatto, avoräystäät
<i>Kate:</i>	Pelti, profiloitu (tiilijäljitelmä)
<i>Ulkovuoraus:</i>	Roiskerappaus
<i>Ulkovärit:</i>	Julkisivut harmaat, katto punainen, räystäslaudat valkoiset, ikkunapuitteet ja ikkunoiden väliset puupaneliosat vihreät
<i>Eriyispiirteet:</i>	<p>Kallioisen mäen laella sijaitseva satulakattoinen ullakollinen rakennus, jossa saman katon lappeen alla umpikuisti rannan puolella ja takapuolella lape jatkuu katokseksi, jossa toinen sisäänkäynti. Rakennus on sovitettu maaston muotoihin, kellariin on oma puupaneloitu sisäänkäyntiovi rakennuksen eteläpäädyssä.</p> <p>Rakennus on puurunkoinen, mutta rapattu. Puuikkunat ovat kaksiruutuiset tyypilliset sodan jälkeiselle jälleenrakennuskaudelle, alkuperäiset, alkuperäisin heloin. Ikkunoissa ei ole kehyslautoja. 1950-luvun alun huvilarakennuksille ominaiseen tapaan umpikuistin ikkunoiden väliset osat on puupaneloitu, väri vihreä kuten ikkunapuitteissa.</p> <p>Rakennuksen pohjoispäädyn sisätiloja on muutettu puku-, suihku- ja wc-tiloiksi, huonetilojen sisäkatto ilmeisesti alkuperäinen, vaneria. Eteläpäädyn kokoontumistilassa on tulisija.</p>
<i>Säilymisedellytykset:</i>	Rakennusta ei ole suojeltu. Voimassa oleva asemakaavassa (Ak-159) rakennus sijaitsee uimaranta-alueella (VV), rakennusosalalla, jolla kerrosluku on I ja rakennusoikeus 300 k-m ² , käyttötarkoitus rs: rantasaunan rakennusala. Rakennukseen liittynyt rantasauna on hävinnyt (perustukset jäljellä).
<i>Kohteen kulttuurihistoriallisen arvonsuhteen kuvaus:</i>	<p><u>Historiallinen:</u> Alun perin yksityisessä omistuksessa ollut huvilarakennus on myöhemmin tullut kunnan omistukseen ja ranta-alue on muutettu yleiseksi uimarannaksi, jolloin rakennus on toiminut monikäyttöisesti rannan virkistyskäyttöön liittyvänä rakennuksena. <u>Rakennushistoriallinen:</u> Arkkitehtuuriltaan jälleenrakennuskaudelle ominainen, ikkunoiden väliset puupaneloidut osat ovat tyypillisiä 1950-luvun vapaa-ajan rakennuksille. On Taimonrannan alueella harvoja 1950-luvun rakennuskannasta säilyneitä rakennuksia. <u>Maisemallinen:</u> Rakennus on sijoitettu kalliosaarekkeen korkeimmalle kohdalle, maastoon sovitettuna. Rakennuksen umpikuistin ikkunat avautuvat merimaisemaan. Ranta-alueelta katsottuna rakennus kätkeytyy puuston suojaan, eikä hallitse liikaa maisemaa, vaikka sijaitsee ranta-alueen korkeimmalla kohdalla.</p>

Rakennuksen eteläpäätyä. (Kuva Mika Sahlström, 2015). Pohjoispäätyä ja umpikuisti (Kuva Mika Sahlström, 2015).

Rakennus kätkeytyy puuston suojaan rannasta nähtynä.
(Kuva Mika Sahlström, 2015).

Sisäänkäyntiportaikko (Kuva aln, 2023)

Pohjoispäädyn huonetiloja ja sisäkatto (Kuva aln 2023).

Eteläpäädyn sisäänkäynti.
(Kuvat aln 2023)

Eteläpäädyyn liittyvä piha-alue on aidattu puuaidalla.